

Удод Н.М., ст. викладач кафедри міжнародного менеджменту та маркетингу Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі

ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ МІЖНАРОДНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ КОМПАНІЙ

Анотація. В умовах якісних структурних змін світогосподарського простору системні перетворення конкурентних відносин як на мікро- так і на макрорівні нерозривно пов'язані з трансформацією міжнародної конкуренції у глобальну, що проявляється в розширенні спектра суб'єктів конкурентних відносин та використанні нового інструментарію реалізації господарських відносин. Такі перетворення, в свою чергу, сприяють зміні загальних імперативів та концепцій міжнародного менеджменту, формуванню нової парадигми управління міжнародним бізнесом, яка б адекватно відповідала сучасним реаліям буття.

У статті розглянуто та узагальнено зміст процесу формування нової парадигми міжнародного менеджменту як необхідної умови функціонування та сталого розвитку бізнесу в умовах глибинної трансформації світового порядку. Запропоновано концептуальну модель управління бізнесом як одну з можливих альтернатив адаптації та прогнозування ефективності бізнесу в швидкозмінному зовнішньому середовищі.

Ключові слова: міжнародний менеджмент, міжнародний бізнес, торговельні компанії, ТНК, парадигма управління, концептуальна модель.

Постановка проблеми. Актуальність тематики, пов'язаної з дослідженнями зміни імперативів та концепцій міжнародного менеджменту, пошуку нових форм та методів управління міжнародним бізнесом, пов'язана в першу чергу з тим, що, по-перше, ключові суб'єкти світового господарства прокладають свій шлях до висот сучасної цивілізації через застосування підходів науково-креативного менеджменту й світового управлінського досвіду, проєктованого до умов глобалізованого світу; по-друге, у зв'язку з регулюванням соціально значущих процесів та оновлення методологічного інструментарію посткласичного напрямку; по-третє, підвищена актуальність роботи продиктована і особливостями розробки методологічного підґрунтя менеджменту як науки про управління, яка змушена розробляти ефективні управлінські стратегії розвитку соціуму та вивчати не тільки феноменологію нестабільності, а й умови переходу від умов невизначеності до прогнозованого розвитку.

Оскільки традиційний менеджмент, як механізм впливу на свідомість людей у різних його моделях, формах, системах, вичерпав себе та не сприяє повною мірою вирішенню загальнопланетарних проблем розвитку цивілізації, виникає нагальна необхідність становлення нової парадигми управління, що має бути направленою на забезпечення інноваційного відтворення, основу якого складатимуть передові інтелектуальні технології організації управління. Вони визначають умови активізації інноваційної діяльності на всіх рівнях господарювання, сприяють створенню умов для гармонізації відкритих саморегулятивних систем: людини, організації, суспільства; дають змогу передбачати і реалізовувати можливості, що відкриваються від конструктивного використання ресурсного потенціалу підприємства; формувати і впроваджувати механізм управління творчістю на всіх рівнях для будь-якої відкритої системи.

Метадослідження – обґрунтувати теоретичні засади і виявити характеристики та умови формування нової парадигми менеджменту торговельних компаній в умовах транснаціоналізації світової торгівлі; охарактеризувати процес становлення та розвитку сучасного міжнародного бізнесу, що зумовлений активним розвитком глобалізації, багатомірністю міжнародних відносин, формуванням “нової економіки”, заснованої на знаннях, інформатизації суспільного розвитку; окреслити природу сучасної парадигми глобального менеджменту та зміни базових концепцій управління; розробити концептуальну модель управління бізнесом в умовах формування нової парадигми менеджменту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Хочеться відзначити, що ця тема більш досліджена зарубіжними фахівцями. Однак низка авторів пострадянського простору присвятили свої роботи тематиці управління компаніями в умовах зміни імперативів міжнародного менеджменту, зокрема можна відзначити Акмаєву Р. [6], Павелка В. [8], Фірсову О. [16]. Серед українських науковців даною проблематикою займаються Д. Лук'яненко [5], Є. Панченко [10] та ін. Однак недостатнє обґрунтування в науковій сфері вітчизняними вченими даної проблематики, її складність, системність змушує продовжувати дослідження в даному напрямку.

Виклад основного матеріалу. Революційні трансформації економічних і соціальних структур сприяють формуванню принципово нового глобального світового порядку та адекватної йому системи глобального менеджменту. Розвиток світового господарства у ХХІ ст. характеризується важливими глобальними перетвореннями міжнародних економічних відносин, що накладає свій відбиток на всі сфери суспільного життя. Це – динамічна трансформація структури суспільних потреб, яка зумовлює зникнення традиційних та активне становлення нових ринків; інтенсивний розвиток науково-технічного прогресу, який чинить суттєвий вплив на процеси інтернаціоналізації в контексті становлення глобального інноваційного середовища; зміну суспільної свідомості, що формує нове відношення до економічної діяльності та сприяє становленню нових соціальних стереотипів, моделей, форм взаємовідносин і зв'язків у бізнес-процесах; глобалізацію економічних відносин різних рівнів, що якісно змінює характер функціонування економічних систем, зокрема національних економік, ТНК, регіональних об'єднань, надаючи їм нові можливості та генеруючи нові ризики.

Специфічна характеристика міжнародного менеджменту полягає у необхідності приймати рішення в просторі глобальних, локальних та інших економічних інтересів, саме тому він має бути націленим на формування балансу бізнес-інтересів різного рівня з урахуванням обмежень інтернаціонального та національного характеру. Менеджмент – це величезна соціальна інновація ХХ ст. Так, Є. Г. Панченко визначає міжнародний менеджмент як процес застосування управлінських концепцій та інструментів у багатокультурному середовищі та отриманні завдяки цьому додаткових переваг і заощадження часу [9, с. 53]. Саме менеджмент поклав початок організаційним наукам, реформуванню виробничого процесу та надав особливого, унікального значення людському капіталу. Завдяки направленню людської енергії, ініціативи, інтелекту в необхідне русло та створенню сприятливих умов для генерування креативних ідей управління, менеджмент досягає дивовижних результатів. Однак немає меж досконалості, а розраховувати на сталі результати в умовах швидкозмінного зовнішнього середовища є недоречним, адже реалії сучасних глобальних процесів впливають як на розвиток міжнародної підприємницької діяльності, так і на міжнародну систему торгівлі, формуючи при цьому нові імперативи та прояви транснаціоналізації бізнесу. Сьогодні ТНК стають визначальним фактором у світовій економічній системі, оскільки завдяки широкій амплітуді функціонування – від виробничих процесів до операцій у галузі інвестиційної, фінансової та торговельної політики – вони відіграють роль міжнародного регулятора виробництва і розподільника товарів. Наслідком високого ступеня інтернаціоналізації виробництва у найбільших ТНК стало встановлення ними панування на світових товарних ринках і в провідних галузях світового господарства [5, с. 40].

Економічний прогрес, що почався в XIX ст., ґрунтувався на наукових досягненнях, які успішно використовувались компаніями для підвищення ефективності власної діяльності світового масштабу. Важливо відзначити, що еволюція форм і специфіки діяльності ТНК тісно пов'язані з процесами світогосподарського розвитку. У порівнянні з ТНК кінця XIX ст., сучасні ТНК зазнали значних змін, динаміку яких можна умовно розподілити на п'ять етапів (таблиця 1).

Таблиця 1

Періодизація та основні напрями розвитку ТНК у світовій економіці

Покоління розвитку ТНК	Періодизація	Найважливіші напрями діяльності	Специфічні характеристики та умови розвитку
I	Період з кінця XIX ст. до початку Першої світової війни (1914–1918 рр.)	Видобуток та переробка сировинних ресурсів у колоніальних країнах	За формою ТНК представлені як картелі, так і синдикати
II	Період між двома світовими війнами (1918–1939 рр.)	Виробництво зброї та військової техніки	Розвиток в умовах росту військових потреб провідних країн Європи, Америки та Японії
III	Період після закінчення Другої світової війни (1945 р.) та розпаду колоніальної системи (1950 – 1960 рр.)	Розробка та розповсюдження науково-технічних досягнень у сфері новітніх галузей науки та промисловості (атомна енергія, електроніка, космос, приладобудування та інші)	Утворення концернів та конгломератів
IV	Період з 1970 по 1980 рр.		Розвиток в умовах прогресу світогосподарських зв'язків під впливом наростаючої конкуренції на світовому ринку. Значна концентрація капіталу як наслідок прискорення процесів злиття та поглинання
V	Період з поч. XXI ст. і до теперішнього часу	Наукові розробки, інноваційний бізнес та інформаційні технології	Розвиток в умовах прискорених процесів регіональної економічної інтеграції. Орієнтація ТНК на сучасну науку, інноваційний бізнес та інформаційні технології

Укладено автором. Джерело: [2, 7, 13].

На сучасному етапі розвитку найважливішим напрямом діяльності ТНК є інвестування в інновації, оскільки вони забезпечують набагато більше високий рівень віддачі, ніж про-

сте залучення додаткових ресурсів. Більше того, транснаціональні компанії суттєвішу роль віддають управлінським інноваціям, тобто креативним, сучасним підходам менеджменту, що є фундаментом їх конкурентоспроможності в умовах турбулентного глобального середовища.

Вирішальна роль монополій-гігантів визначається ще й тим, що поряд із торгівлею в її традиційному вигляді все більшого значення набувають нові форми обміну, такі як виробниче співробітництво, обмін науково-технічними знаннями і досвідом, надання технічних послуг, здійснення підрядних робіт, зовнішній підряд (аутсорсинг) послуг, франшизинг, ліцензування, управлінські контракти та інші типи договірних взаємовідносин, за допомогою яких ТНК як одні з провідних суб'єктів міжнародних економічних відносин координують діяльність в рамках своїх глобальних виробничо-збутових ланцюжків (ГВЗЛ) та здійснюють вплив на управління компаніями в приймаючій країні, при цьому часто навіть не беручи участі в капіталі цих компаній [11]. Ці відносно нові явища відкривають перед країнами, що розвиваються, та країнами з перехідною економікою можливості для поглиблення їх інтеграції в стрімко еволюціонуючу глобальну економіку, для зміцнення їх вітчизняного виробничого потенціалу та підвищення міжнародної конкурентоспроможності.

Транскордонна діяльність в усьому світі має значні масштаби і особливо важлива для країн, що розвиваються. Згідно з оцінками в 2013 році обсяг продажів на основі сучасних моделей виробництва та інвестицій перевищив 2 трлн. доларів, зокрема на підрядне промислове виробництво і аутсорсинг послуг припадає 1,1-1,3 трлн. дол., на франшизинг – 330-350 млрд. дол., ліцензування – 340-360 млрд. дол., а на управлінські контракти – близько 100 млрд. доларів [16, с. 25]. У більшості випадків зростання масштабів використання найсучасніших способів міжнародної господарської діяльності випереджає зростання галузей, в яких ці способи та технології застосовуються.

Міжнародне виробництво розширюється, а зарубіжні продажі, зайнятість та активи в транснаціональних корпораціях зростають. У 2010-2013 роках на тлі поліпшення економічних умов показники міжнародної діяльності ТНК, включаючи закордонні продажі, зайнятість і активи, зросли. Згідно з оцінками ЮНКТАД обсяги продажів і доданої вартості зарубіжних філій у всьому світі досягли відповідно 33 трлн. дол. і 7 трлн. доларів [14, 15, 16]. Крім того, їх експорт перевищив 6 трлн. дол. і склав одну третину від глобального експорту. В усьому світі ТНК в рамках своїх операцій як в країнах базування, так і за кордоном генерували додану вартість у розмірі приблизно 16 трлн. дол., тобто близько чверті сукупного світового ВВП. Частка закордонних філій ТНК при цьому склала понад 10% глобального ВВП і третини світового експорту [14, с. 14].

Завдяки вдалому поєднанню організаційних та виробничих факторів можна спостерігати, з одного боку, покращення якості життя, підвищення продуктивності праці, становлення соціального управління, формування національного доходу, а з іншого – зміни структури світової торгівлі, інвестицій і виробництва в міжнародній системі торгівлі, що спричинили радикальний зсув. На ситуацію в галузі міжнародної торгівлі позначилось ряд подій, які породили нові проблеми і можливості, та надали ще більшого значення багатосторонньому економічному співробітництву на чолі з наймогутнішими корпораціями ХХІ ст. Перехід до співробітництва у міжнародних економічних мережах може стати тією необхідною умовою, за якої відбуватиметься оптимальне поєднання наявних матеріальних та нематеріальних активів в інтересах як бізнесових структур, так і, потенційно, всього світового господарства. Однак така форма економічної активності корпорацій потребує не тільки певного ресурсного потенціалу, але й нової якості менеджменту, яка повинна визначатися вмінням ефективно співпрацювати з будь-якими міжнародними компаніями, виходячи за рамки виробничо-економічних відносин і включаючи зв'язки у сфері культури різних рівнів, зокрема корпоративної, індивідуальної тощо.

Конкурентні переваги провідних корпорацій, їх здатність протистояти фінансово-економічним потрясінням та лідувати в глобальній економіці обумовлена унікальними корпоративними стратегіями, динамічними організаційними структурами, в яких домінують системи стратегічного управління, інноваційні структури, великі науково-дослідні цен-

три, власні глобальні виробничо-збутові ланцюги, підрозділи з підвищення кваліфікації та підготовки кадрів. При цьому, світові корпорації управляються менеджерами нового покоління – лідерами, що є творцями та реалізаторами змін і динаміки корпоративних структур, готовими до впровадження управлінських інновацій як інструментарію забезпечення довгострокової життєздатності компанії та розвитку глобалізованої світової економіки.

Інноваційні підходи до управління торговельною діяльністю міжнародних компаній за нових форм обміну включають інноваційні методи до управління його виробничим потенціалом, трудовими ресурсами, забезпеченням матеріалами тощо. При цьому об'єктом управління є всі процеси, що ведуть до зміни складу, властивостей, структури зв'язків та відносин, що складають елементи виробничо-економічної системи:

- інноваційні процеси, що об'єднуються в програми розвитку;
- зростання підприємства;
- реінжинірингу бізнес-процесів підприємства;
- процеси реструктуризації та приватизації підприємств;
- процеси кризового розвитку та антикризового управління підприємством, які ведуть до кількісних і якісних змін в усіх функціональних сферах виробничо-економічної системи;
- контури управління виробничо-економічної системи на основі зворотного зв'язку, в яких вирішуються задачі стратегічного і тактичного управління, запускаються механізми самоорганізації оперативного управління розвитком підприємства [11, с. 7].

Відмінності в національних законодавствах, ролі та впливу профспілок, системі освіти та підвищення кваліфікації, культурних детермінантах призводять до різної сприйнятливості тих чи інших нововведень, визначають перевагу певних видів технологічної політики, формують особливі механізми взаємодії держави, роботодавців, менеджерів, працівників, бізнес-партнерів та громадськості.

Сучасне ринкове середовище характеризується тим, що технології, безперервно розвиваючись, змінюють ринок, формуючи нові потреби і видозмінюючи зв'язані технологічні ланцюжки. Швидкість змін кидає виклик традиційним методам управління, адже сьогодні недостатньо орієнтуватися на попит і його еволюційний розвиток – потрібно встигати помічати потреби, що лише зароджуються, тому що навіть найпотужніші у фінансовому та виробничому відношенні компанії, запізнившись хоча б на рік, виявляються часто не в змозі зайняти достатню для лідерства, або навіть виживання, частку перетвореного ринку. Більше того, нині конкуренція здійснюється не стільки між товарами та послугами, як між різними моделями бізнесу. При цьому в якості конкурентних переваг у бізнесі розглядаються нові технології управління і знання персоналу. Тому не дивно, що ринок інтелектуальної власності, знання, сучасні методи та форми управління відіграють все більш важливу роль у розвитку бізнесу, особливо міжнародного.

Міжнародний бізнес на сучасному етапі постійно функціонує в умовах невизначеного середовища, середовища постійних змін, до яких компанії змушені не лише пристосовуватись, а передбачити їх та діяти на випередження. Головний герой фільму «Людина, яка змінила все» не дарма живе за принципом: «Міняйся або помри», Льюїс Керрол вустами одного зі своїх героїв вимовляє: «Треба бігти з усіх ніг, щоб тільки не залишатися на місці, а щоб кудись потрапити, треба бігти як мінімум удвічі швидше!». Всі ці девізи є актуальними й для компаній, що змушені маневрувати в конкурентному середовищі міжнародного бізнесу. Процес адаптації та втримання належного рівня конкурентоспроможності на міжнародній арені в сформованих умовах вимагає поетапних системних дій, які можна інтерпретувати в вигляді концептуальної моделі управління (рис. 1).

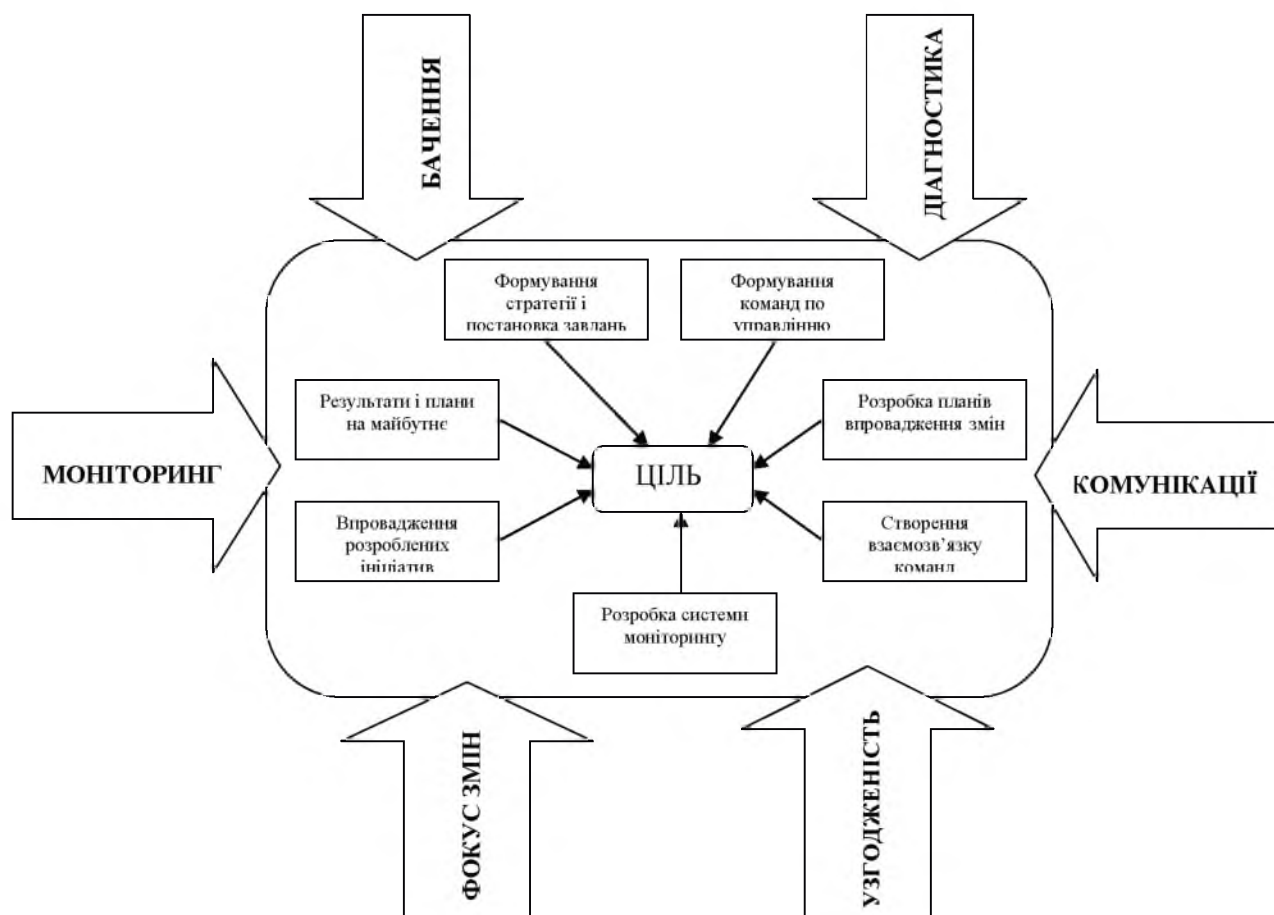


Рис. 1. Концептуальна модель управління бізнесом в умовах формування нової парадигми менеджменту. Розроблено автором. Джерело [2, 8, 11, 12].

Дана модель передбачає наявність семи етапів на шляху до бажаної цілі з урахуванням особливостей постійно змінного зовнішнього середовища та не завжди готового до змін внутрішнього середовища компанії. Формування стратегій та постановка завдань, формування команд по управлінню змінами, розробка планів впровадження змін, створення взаємозв'язку команд, розробка системи моніторингу, впровадження розроблених ініціатив, результати та плани на майбутнє повинні стати саме тими ключовими кроками на шляху до цілі, але з урахуванням ряду факторів впливу. Серед найбільш значущих чинників впливу варто виділити такі:

- цільова аудиторія, адже обов'язково необхідно визначити коло потенційних споживачів та обрати методи і інструменти донесення результатів змін, налагодити зворотний зв'язок та мати змогу оцінити ефективність програмованих змін;
- розподіл функціональних обов'язків та делегування повноважень, що супроводжуватиметься проведенням психологічного та рольового відбору серед основних учасників процесу перетворення, об'єднання повноваження, можливостей та сфер впливу, розподіл необхідних ресурсів;
- моніторинг, який передбачає відслідковування та координацію виконання ключових індикаторів процесу змін;
- фокус змін, що дозволить сконцентруватись на проведенні організаційної роботи та формуванні бізнес-систем;
- узгодженість, що є імперативною умовою налагодження системи взаєморозуміння та узгодженість основних принципів досягнення цілей з основними учасниками процесу, визначення обмежень, допустимих меж та створення системи заохочення.

У сформованих умовах стає об'єктивно необхідною розробка і практична реалізація нової парадигми менеджменту, яка забезпечить задоволення даних вимог. У цьому зв'язку ряд

дослідників вказують на парадигматичну кризу менеджменту, а також пропонують власні підходи до формування принципово нових управлінських парадигм [2, с. 26; 4, с. 135–136; 12, с. 8–9]. Слід зазначити, що більша їх частина зводиться до використання в управлінській теорії та практиці методологічного базису природничих наук, зокрема синергетичних принципів. Тому в якості об'єкта менеджменту в рамках нової парадигми найчастіше розглядають організації, що самоорганізуються. Однак, спроби розробити дану парадигму апріорним дедуктивним шляхом, проектуючи ті чи інші принципи синергетики, термодинаміки, глобального еволюціонізму в площину управління соціально-економічними системами, уразливі до критики з ряду причин. По-перше, діалектичне доведення нової парадигми менеджменту та її складових з філософських та наукових картин світу має проходити ряд проміжних ступенів, які в даний час не розроблені і практично повністю ігноруються. По-друге, використання ідей природничих наук, яким надається універсальний характер, у такій сфері, як менеджмент, вимагає великої обережності. Механічна проекція синергетичних принципів у сферу управління створює суспільний характер відносин у даній сфері. По-третє, концепції нової парадигми менеджменту часто відрізняються не цілком коректним визначенням предмета науки і сутності її колишньої парадигми.

Таким чином, апріорно-дедуктивний підхід до розробки нової парадигми менеджменту представляється малоефективним. Більш раціональною є позиція тих вчених, які прагнуть підійти до її визначення індуктивним шляхом, розглядаючи трансформації окремих елементів, складових менеджменту в рамках нової парадигми [1; 6, с. 98–107]. Зрозуміло, зміна парадигми менеджменту не може не привести до істотних змін у всіх елементах і частинах систем управління.

Враховуючи розглянуті вище фактори, головне для нової парадигми менеджменту – це те, що вона повинна забезпечити формування безперервного ланцюга реалізованих інновацій, притому преактивного характеру з метою найбільш повного задоволення інтересів стейкхолдерів і досягнення на цій основі зростання прибутку, капіталізації в умовах високої динамічності зовнішнього середовища. Притому інновації носять системний характер, охоплюють цілий ряд бізнес-процесів, починаючи від виробництва і закінчуючи логістикою, навчанням персоналу, фінансами.

Висновки. Міжнародні корпорації є найважливішим елементом розвитку світової економіки, міжнародної торгівлі та міжнародних економічних відносин. Сьогодні вони виступають як безпосередні учасники всього спектра світогосподарських зв'язків, як «локомотиви» світової економіки, а їх бурхливе зростання в останні десятиліття відбиває загострення міжнародної конкуренції, поглиблення міжнародного поділу праці та нагальну потребу до формування нової філософії управління бізнесом. У певному розумінні завданням для транснаціонального бізнесу є знаходження балансу між внутрішніми інтересами компанії та зовнішнім тиском з метою досягнення ТНК глобальної ефективності, залучення в локальні процеси, гнучкості та набуття досвіду. При цьому зовнішній тиск повною мірою може означати регіональний тиск внаслідок наднаціонального об'єднання країн у галузі регулювання діяльності ТНК і, в той же час, розвитку «кластерної» економіки. В подібних умовах пріоритетом для міжнародних компаній стає визначення інвестиційної політики, конкурентного позиціонування і пропонуванні на тому чи іншому ринку результатів господарської діяльності, виходячи з важливості регіонального аспекту.

Список використаної літератури

1. Дрогобыцкий А.И. Корпоративное управление в знаниевой экономике: Моногр. / А.И. Дрогобыцкий. – М.: Экономика, 2006. – 149 с.
2. Егоров А.Ю. «Пульсирующий» менеджмент / А.Ю. Егоров, Л.Ф. Никулин. – М.: Изд-во Росс. экон. акад.; Екатеринбург: Деловая книга, 1998. – 236 с.
3. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри : Моногр. / за ред. С. І. Юрія, Є. В. Савельєва. – К. : Знання, 2007. – 595 с.
4. Иванова Т.Ю. Кибернетико-синергетический подход в теории управления / Т.Ю. Иванова, В.И. Приходько // Менеджмент в России и за рубежом. – 2004. – № 5. – С. 132–137.

5. Лук'яненко Д.Г. Інноваційно-креативний компонент глобального менеджменту / Д.Г. Лук'яненко, О.С. Тітова // Журнал європейської економіки. – Том 11 (№1). – Березень 2012. – С. 39–54.
6. Акмаева Р.И. Менеджмент организации на основе принятия новой управленческой парадигмы / Р.И. Акмаева // Проблемы теории и практики управления. – 2006. – № 11. – С. 98-107.
7. Мировая экономика и международный бизнес: учебник / кол. авторов; под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. В. В. Полякова и д-ра экон. наук, проф. Р. К. Щенина. – 5-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2008. – 688 с.
8. Павелко В. Как победить в эпоху неопределенности / В. Павелко // Управление персоналом-Украина. – 2012. – №5 (224). – С. 21–24.
9. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент: Навч-метод. посібник / Є.Г. Панченко. – К.: КНЕУ, 2007. – С. 53.
10. Сучасна система інноваційного менеджменту транснаціональних корпорацій / Є. Г. Панченко, М. Є. Кір'якова // Актуал. пробл. економіки. – 2013. – № 7. – С. 104–109.
11. Турлакова С.С. Методологические подходы к управлению развитием промышленных предприятий / С.С. Турлакова // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2006. – № 1Е (6). – С. 7.
12. Фирсанова О.В. Моделирование эволюции субъекта рынка в теории глобального эволюционизма / О.В. Фирсанова, Ж.Н. Чупахина // Менеджмент в России и за рубежом. – 2012. – № 2. – С. 7–18.
13. Хохлова Т.П. Теория менеджмента: история управленческой мысли: Учебник / Т.П. Хохлова. – М.: Магистр: НИЦ ИНФРА-М, 2013. – 384 с.
14. UNCTAD, World Investment Report 2011: Non-Equity Modes of International Production and Development (New York and Geneva: United Nations, 2011). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unctad-docs.org/UNCTAD-WIR2011-Full-en.pdf>. – С. 100.
15. UNCTAD, World Investment Report 2012: Towards a New Generation of Investment Policies (New York and Geneva: United Nations, 2012). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unctad.org/en/-PublicationsLibrary/wir2012_embargoed_en.pdf. – С. 234.
16. UNCTAD, World Investment Report 2013: Global Value Chains: Investment and Trade for Development (New York and Geneva: United Nations, 2013) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unctad.org/en/publicationslibrary/wir2013_en.pdf. – Р. 264.
17. UNCTAD, World Investment Report 2014: Investing in the SDGs: An action Plan (New York and Geneva: United Nations, 2014). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/-wir2014_overview_en.pdf. – С. 56.

Udod N. M., p. lecturer of International Management and Marketing of Ukrainian State University of Finance and International Trade.

FORMATION OF A NEW PHILOSOPHY OF BUSINESS MANAGEMENT INTERNATIONAL TRADING COMPANIES

***Abstract.** In terms of quality of structural changes in the world economic space conversion system of competitive relations both at the micro and at the macro level is closely related to the transformation of international competition in a global, resulting in broadening the spectrum of competitive relations and the use of new tools for the realization of economic relations. This transformation, in turn, contribute to changing imperatives and general concepts of international management, and creating a new paradigm of international business management that adequately meet the modern realities of life.*

The article reviews and summarizes the content of the formation of a new paradigm of international management as a prerequisite for sustainable development and operation of business in a deep transformation of the world order. A conceptual model of business management as one of the possible

alternatives adaptation and forecasting business performance in a rapidly changing environment.

Keywords: *international management, international business, trading companies, multinational corporations, management paradigm, the conceptual model.*

References

1. Drogobytskyy A.I. Korporativnoe upravlenie v znanievoy ekonomike: Monogr. / A.I. Drogobytskyy. – M.: Ekonomika, 2006. – 149 p.
2. Egorov A.Y. «Pulsiruyushchiy» menedzhment / A.Y. Egorov, L.F. Nikulin. – M.: Ross. ekon. akad., Ekaterenburg: Delovaya kniga, 1998. – 236 p.
3. Ekonomichni problemy XXI stolittya: mizhnarodnyy ta ukrainskyy vymiry: Monogr. / za red. S. I. Yuriya, E.V.Savelyeva. – K.: Znannya, 2007. – 595 p.
4. Ivanova T.Y. Kibernetiko-sinergeticheskiy podhod v teorii upravleniya / Ivanova T.Y., Pryhodko V.I. // Menedzhment v Rossii I za rubezhom. – 2004. – №5. – P. 132-137.
5. Lukyanenko D.G. Innovatsiyno-kreatyvnyy component globalnogo menedzhmentu / D.G. Lukyanenko, O.S. Titova // Zhurnal evropeyskoi ekonomiky – Tom 11 (№1). – Berezen 2012. – P.39-54.
6. Akmaeva R.I. Menedzhment organizatsii na osnove prinyatiya novoy upravlencheskoy paradigmy / R.I. Akmaeva // Problemy teorii i praktiki upravleniya. – 2006. – № 11. – P. 98-107.
7. Mirovaya ekonomika i mezhdunarodnyy biznes: uchebnik / kol. avtorov; pod obsch. red. d.e.n, prof. V.V. Polyakova i d.e.n., prof. R.K. Schenina. – 5-e izd., ster. – M.: KNORUS, 2008. – 688 p.
8. Pavelko V. Kak pobedit v epohu neopredelennosti / Pavelko V // Upravlenie personalom - Ukraina. – 2012. – №5 (224). – P. 21-24.
9. Panchenko E.G. Mizhnarodnyy menedzhment: Navch-metod. Posibnyk / E.G. Panchenko. – K.: KNEU. – 2007. – P.53.
10. Suchasna systema innovatsiynogo menedzhmentu transnatsionalnyh korporatsiy / E.G. Panchenko, M.E. Kiryakova // Aktual. problem. ekonomiky. – 2013. – № 7. – P. 104-109.
11. Turlakova S.S. Metodologicheskie podhody k upravleniyu razvitiem promyshlennyh predpriyatiy / S.S. Turlakova // Visnyk Donbaskoi derjavnoi mashynobudivnijoi akademii. – 2006. – № 1E (6). – P. 7.
12. Firsova O.V. Modelirovanie evolyutsii subekta rynku v teorii globalnogo evolutsiionizma / Firsova O.V., Chupahina J.N. // Menedzhment v Rossii i za rubezhom. – 2012. – N 2. – P. 7-18.
13. Hohlova T.P. Teoriya menedzhmenta: Istoriya upravlencheskoy mysli: Uchebnik / T.P. Hohlova. – M.: Magistr: INFRA-M, 2013. – 384 p.
14. UNCTAD, World Investment Report 2011: Non-Equity Modes of International Production and Development (New York and Geneva: United Nations, 2011). [Electronic resource]. — Rezhym dostupu: <http://www.unctad-docs.org/UNCTAD-WIR2011-Full-en.pdf>. – P. 100.
15. UNCTAD, World Investment Report 2012: Towards a New Generation of Investment Policies (New York and Geneva: United Nations, 2012). [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://unctad.org/en/-PublicationsLibrary/wir2012_embargoed_en.pdf. – P. 234.
16. UNCTAD, World Investment Report 2013: Global Value Chains: Investment and Trade for Development (New York and Geneva: United Nations, 2013). [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://unctad.org/en/publicationslibrary/wir2013_en.pdf. – P. 264.
17. UNCTAD, World Investment Report 2014: Investing in the SDGs: An action Plan (New York and Geneva: United Nations, 2014). [Electronic resource]. — Rezhym dostupu: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/-wir2014_overview_en.pdf. – P. 56.

Удод Н.М., ст. преподаватель кафедры
международного менеджмента и маркетинга
Украинского государственного университета
финансов и международной торговли

ФОРМИРОВАНИЕ НОВОЙ ПАРАДИГМЫ УПРАВЛЕНИЯ БИЗНЕСОМ МЕЖДУНАРОДНЫХ ТОРГОВЫХ КОМПАНИЙ

Аннотация. В условиях качественных структурных изменений мирохозяйственного пространства системные преобразования конкурентных отношений как на микро-, так и на макроуровне неразрывно связаны с трансформацией международной конкуренции в глобальную, что проявляется в расширении спектра субъектов конкурентных отношений и использовании нового инструментария реализации хозяйственных отношений. Такие преобразования, в свою очередь, способствуют изменению общих императивов и концепций международного менеджмента, формированию новой парадигмы управления международным бизнесом, которая бы адекватно отвечала современным реалиям бытия.

В статье рассмотрено и обобщено содержание процесса формирования новой парадигмы международного менеджмента как необходимого условия функционирования и устойчивого развития бизнеса в условиях глубинной трансформации мирового порядка. Предложена концептуальная модель управления бизнесом как одна из возможных альтернатив адаптации и прогнозирования эффективности бизнеса в быстро меняющейся внешней среде.

Ключевые слова: международный менеджмент, международный бизнес, торговые компании, ТНК, парадигма управления, концептуальная модель.